

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8212/2561

นาย ธ. โดยนาง พ. ผู้เข้าเป็นคู่ความแทนโจทก์ กรมสรรพากรผู้ร้อง นางสาว อ.จำเลย
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.รัชฎากร มาตรา 12, ป.วิ.พ. มาตรา 57, ป.วิ.พ. มาตรา 302

ย่อ / หลักกฎหมาย

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่าจำเลยค้างชำระภาษีอากรแก่ผู้ร้องเป็นเงิน 3,936,443 บาท (ยังไม่รวมเงินเพิ่มตามกฎหมาย) ผู้ร้องมีประกาศให้ยึดที่ดินโฉนดเลขที่ 3818, 3924, 10523, 43391 และ 49960 ซึ่งมีชื่อจำเลยเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เพื่อบังคับชำระภาษีอากรค้างก่อนที่โจทก์จะฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้ โจทก์และจำเลยยื่นคำคัดค้านโดยมิได้ปฏิเสธหนี้ภาษีอากรที่จำเลยค้างชำระ ทั้งปรากฏตามเอกสารท้ายคำร้องฟังได้ว่าจำเลยค้างชำระภาษีอากรดังกล่าวแก่ผู้ร้องจริง ผู้ร้องจึงมีอำนาจสั่งยึดและขายทอดตลาดทรัพย์สินของจำเลยผู้ต้องรับผิดชอบภาษีอากรได้โดยมิต้องขอให้ศาลออกหมายยึดหรือสั่งตาม ป.รัชฎากร มาตรา 12 อันเป็นกฎหมายพิเศษที่ให้อำนาจผู้ร้องในการบังคับเอาแก่ทรัพย์สินของผู้ค้างชำระภาษีอากรโดยไม่ต้องนำคดีมาฟ้องร้องต่อศาลดังเช่นเจ้าหนี้รายอื่น ๆ เมื่อความปรากฏต่อศาลชั้นต้นในภายหลังว่าผู้ร้องยึดที่ดินตามที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้จำเลยโอนกรรมสิทธิ์กลับคืนมาเป็นชื่อโจทก์ไว้ก่อนแล้ว จึงเป็นกรณีที่จำเลยไม่สามารถโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินเป็นชื่อโจทก์ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น และไม่อาจถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลยอันเป็นการกระทบต่อสิทธิของผู้ร้องตามบทบัญญัติดังกล่าวได้ กรณีเช่นนี้ศาลชั้นต้นชอบที่จะมีคำสั่งให้จำเลยชดใช้ราคาที่ดินแทนการโอนกรรมสิทธิ์ เพื่อให้การบังคับคดีตามคำพิพากษาดำเนินไปได้โดยครบถ้วนและถูกต้อง การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินทั้งสามแปลงแก่โจทก์โดยปราศจากภาระติดพัน เนื่องจากที่ดินเป็นของโจทก์ซึ่งมิใช่ลูกหนี้ผู้ร้องจึงไม่ชอบ แม้ผู้ร้องขอเข้ามาในคดีโดยอ้างสิทธิว่าเป็นการร้องสอดตาม ป.วิ.พ. มาตรา 57 (1) แต่เนื้อหาตามคำร้องเป็นเรื่องที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าโจทก์จะบังคับคดีให้มีการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินที่ผู้ร้องยึดไว้ก่อนแล้วไม่ได้ ต้องบังคับให้จำเลยชดใช้ราคาที่ดินแทน เป็นการขอให้ศาลทำคำวินิจฉัยชี้ขาดในเรื่องใด ๆ อันเกี่ยวกับการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งตาม ป.วิ.พ. มาตรา 302 วรรคหนึ่ง (เดิม) หากใช้เป็นคำร้องสอดตาม ป.วิ.พ. มาตรา 57 (1) ไม่ ผู้ร้องจึงมีอำนาจยื่นคำร้องและคำร้องของผู้ร้องขอด้วยกฎหมาย ศาลฎีกามีอำนาจพิพากษาไปตามรูปเรื่องที่ถูกต้องได้

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้จำเลยโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดเลขที่ 3818, 3924 และ 43391 กลับคืนมาเป็นชื่อโจทก์โดยปราศจากภาระติดพัน หากไม่ปฏิบัติตามให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลย หากจำเลยไม่สามารถโอนที่ดินกลับคืนมาให้โจทก์ได้ ให้จำเลยชดใช้ราคาที่ดินเป็นเงิน 609,240 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันที่ 25 กรกฎาคม 2555 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 5,000 บาท คดีถึงที่สุดแล้ว ต่อมาวันที่ 18 ธันวาคม 2556 สำนักงานที่ดินจังหวัดอุดรธานี สาขาหนองหาน มีหนังสือสอบถามศาลชั้นต้นว่า กรมสรรพากรได้ยึดที่ดินทั้งสามแปลงของจำเลยดังกล่าวเพื่อบังคับชำระหนี้ภาษีอากรที่ค้าง จะให้สำนักงานที่ดินฯ จดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์แก่โจทก์โดยปราศจากภาระติดพัน จะเป็นการถูกต้อง

หรือไม่ อย่างไร ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่าแจ้งไปยังเจ้าพนักงานที่ดินให้โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินทั้งสามแปลง แก่โจทก์โดยปราศจากการติดพัน เนื่องจากที่ดินเป็นของโจทก์ซึ่งมิใช่ลูกหนี้กรรมสรรพากร ผู้ร้อง ยื่นคำร้องขอให้มีการสั่งให้จำเลยชดใช้ราคาที่ดินแก่โจทก์แทนการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินทั้งสามแปลง ดังกล่าว โจทก์ยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง จำเลยยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง ศาลชั้นต้นมีคำสั่ง ยกคำร้อง ผู้ร้องอุทธรณ์คำสั่ง ศาลอุทธรณ์ภาค 4 พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็น พับ ผู้ร้องฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามคำแก้ฎีกาของจำเลยว่า ผู้ร้องมีอำนาจ ยื่นคำร้องและคำร้องของผู้ร้องขอด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า ผู้ร้องยื่นคำร้องว่าจำเลยค้างชำระ ภาษีอากรแก่ผู้ร้องเป็นเงิน 3,936,443 บาท (ยังไม่รวมเงินเพิ่มตามกฎหมาย) ผู้ร้องมีประกาศให้ยึด ที่ดินโฉนดเลขที่ 3818, 3924, 10523, 43391 และ 49960 ซึ่งมีชื่อจำเลยเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เพื่อ บังคับชำระภาษีอากรค้างก่อนที่โจทก์จะฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้ โจทก์และจำเลยยื่นคำคัดค้านโดย มิได้ปฏิเสธหนี้ภาษีอากรที่จำเลยค้างชำระ ทั้งปรากฏตามเอกสารท้ายคำร้องฟังได้ว่าจำเลย ค้างชำระภาษีอากรดังกล่าวแก่ผู้ร้องจริง ดังนี้ ผู้ร้องย่อมมีอำนาจสั่งยึดและขายทอดตลาด ทรัพย์สินของจำเลยผู้ต้องรับผิดชอบหนี้ภาษีอากรได้โดยมิต้องขอให้ศาลออกหมายยึดหรือสั่งตาม ประมวลรัษฎากร มาตรา 12 อันเป็นกฎหมายพิเศษที่ให้อำนาจผู้ร้องในการบังคับเอาแก่ทรัพย์สิน ของผู้ค้างชำระภาษีอากรโดยไม่ต้องนำคดีมาฟ้องร้องต่อศาลดังเช่นเจ้าหนี้อื่น ๆ ฉะนั้น เมื่อความ ปรากฏต่อศาลชั้นต้นในภายหลังว่าผู้ร้องยึดที่ดินตามที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้จำเลย โอนกรรมสิทธิ์กลับคืนมาเป็นชื่อโจทก์ไว้ก่อนแล้ว ตามหนังสือของสำนักงานที่ดินจังหวัดอุดรธานี สาขาหนองหาน ลงวันที่ 18 ธันวาคม 2556 จึงเป็นกรณีที่จำเลยไม่สามารถโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินเป็น ชื่อโจทก์ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น และไม่อาจถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลย อันเป็นการกระทบต่อสิทธิของผู้ร้องตามบทบัญญัติดังกล่าวได้ กรณีเช่นนี้ศาลชั้นต้นชอบที่จะมี คำสั่งให้จำเลยชดใช้ราคาที่ดินแทนการโอนกรรมสิทธิ์ เพื่อให้การบังคับคดีตามคำพิพากษาดำเนิน ไปได้โดยครบถ้วนและถูกต้อง การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินทั้งสามแปลงแก่โจทก์ โดยปราศจากการติดพัน เนื่องจากที่ดินเป็นของโจทก์ซึ่งมิใช่ลูกหนี้ผู้ร้องจึงไม่ชอบ แม้ผู้ร้องขอ เข้ามาในคดีโดยอ้างสิทธิว่าเป็นการร้องสอดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 57 (1) แต่เนื้อหาตามคำร้องเป็นเรื่องที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าโจทก์จะบังคับคดีให้มีการโอนกรรมสิทธิ์ ที่ดินที่ผู้ร้องยึดไว้ก่อนแล้วไม่ได้ ต้องบังคับให้จำเลยชดใช้ราคาที่ดินแทน เป็นการขอให้ศาลทำ คำวินิจฉัยชี้ขาดในเรื่องใดๆ อันเกี่ยวกับการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 302 วรรคหนึ่ง (เดิม) หาใช่เป็นคำร้องสอดตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 57 (1) ไม่ ผู้ร้องจึงมีอำนาจยื่นคำร้องและคำร้อง ของผู้ร้องขอด้วยกฎหมาย ศาลฎีกามีอำนาจพิพากษาไปตามรูปเรื่องที่ถูกตั้งได้ คำแก้ฎีกาของ จำเลยฟังไม่ขึ้น ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 4 วินิจฉัยว่าคำร้องของผู้ร้องเป็นคำร้องสอดที่ไม่ ชอบด้วยกฎหมายและพิพากษายืนตามคำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้ยกคำร้องของผู้ร้องนั้น ไม่ต้องด้วย ความเห็นของศาลฎีกา และไม่จำต้องวินิจฉัยฎีกาของผู้ร้องเพราะไม่ทำให้ผลคดีเปลี่ยนแปลง พิพากษากลับว่า กรณีไม่อาจโอนที่ดินทั้งสามแปลงตามโฉนดที่ดินเลขที่ 3818, 3924 และ 43391 ให้แก่โจทก์ได้ โจทก์ชอบที่จะบังคับให้จำเลยชดใช้ราคาที่ดินแทนตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้น ลงวันที่ 29 มีนาคม 2556 ให้ศาลชั้นต้นแจ้งผลตามคำพิพากษาศาลฎีกาให้สำนักงานที่ดินจังหวัด อุดรธานี สาขาหนองหาน ทราบ ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลให้เป็นพับ

องค์คณะ

จิรนิติ หะวานนท์ · ภัทรศักดิ์ วรรณแสง · อำพันธ์ สมบัติสภาพรกุล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/8212/2561>